

Shodno članu 37. Zakona o Pravobranilaštvu Kantona Sarajevo («Sl.novine Kantona Sarajevo», broj: 33/08 i 44/16), a na osnovu člana 27. Odluke o pravobranilaštvu Općine Ilidža («Sl.novine Kantona Sarajevo», broj: 18/10 i 44/17), Pravobranilaštvo Općine Ilidža, Općinskom vijeću Općine Ilidža i Općinskom načelniku,

P O D N O S I:

I Z V J E Š T A J O R A D U

**Pravobranilaštva Općine Ilidža za period
01.01. do 31.12.2018. godine**

UVODNI DIO

Saglasno Zakonu o Pravobranilaštvu Kantona Sarajevo («Sl.novine Kantona Sarajevo», broj: 33/08 i 44/16), Pravobranilaštvo Općine Ilidža je državno tijelo koje preduzima mjere i pravna sredstva radi pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Općine Ilidža i njenih organa, stručnih službi i drugih institucija čiji je osnivač Općina Ilidža.

Zakonska legislativa kojom je uređen rad Pravobranilaštava kao posebnih državnih tijela na svim nivoima, utvrđena je Zakonom o pravobranilaštvu BiH („Sl.glasnik BiH“, broj 8/02,10/02,44/04,12/09 i 47/14), Zakonom o Federalnom pravobranilaštvu („Službene novine F BiH“, broj 2/95,12/98,18/00,61/06), Zakonom o pravobranilaštvu Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 33/08-prečišćeni tekst, 7/12 i 44/16) i podzakonskim propisima i odlukama o formiranju Pravobranilaštva na lokalnom nivou.

Osim nadležnosti i djelokruga Pravobranilaštva iz ovog Zakona, nadležnost Pravobranilaštva je predviđena i drugim propisima: Zakonom o građevinskom zemljištu («Sl.novine FBiH“, broj: 25/03,16/04), Zakonom o eksproprijaciji („Sl.novine FBiH“, broj: 70/07,36/10), Zakonom o sudskim taksama Kantona („Sl.novine Kantona Sarajevo“, broj: 36/14), Zakonom o stvarnim pravima („Sl.novine FBiH“, broj: 66/13) koji je počeo s primjenom 05.03.2014. godine, i drugim zakonskim i podzakonskim aktima.

Pravobranilaštvo preduzima mjere i pravna sredstva radi pravne zaštite imovine i imovinskih interesa pred sudovima u parničnim, vanparničnim, izvršnim, stečajnim, likvidacionim postupcima, kao i drugim postupcima pred drugim nadležnim organima, kao i u upravnim postupcima pred organima uprave Općine.

U preduzimanju pravnih radnji pred sudovima i drugim nadležnim organima, Pravobranilaštvo ima položaj i pravo stranke u postupku i djeluje pred nadležnim sudovima i drugim organima u funkciji zakonskog zastupnika stranke u postupku.

Pravobranilaštvo postupa u skladu sa utvrđenim nadležnostima propisanim Zakonom o pravobranilaštvu i drugim propisima, na temelju državnih, federalnih i kantonalnih zakona, kao i podzakonskih akata.

Zakonom o principima lokalne samouprave („Sl.novine F BiH“, broj 49/06) i Statutom Općine kao jedinice lokalne samouprave, utvrđeno je da imovinu Općine čine pokretne i nepokretne stvari koje u skladu sa zakonom pripadaju Općini kao i prava koja pripadaju toj imovini.

Nadležnost Pravobranilaštva ogleda se kroz:

- Učešće u sudskim i upravnim postupcima pred nadležnim organima,
- Zakonito, stručno i efikasno vršenje poslova iz svoje nadležnosti,
- Preventivno djelovanje u cilju ostvarivanja nadležnosti,
- Davanje pravnih mišljenja na prijedloge akata i ugovora imovinsko-pravne prirode,
- Pružanje stručne pomoći općinskim organima, preduzećima i ustanovama pri rješavanju imovinsko-pravnih odnosa,
- Ostvarivanje saradnje sa kantonalnim i općinskim organima, sa organima i organizacijama na nivou Federacije BiH, sa organima pravosuđa na svim nivoima, sa pravobranilaštvima na svim nivoima, posebno radi ujednačavanja prakse i zauzimanja stavova o pravnim pitanjima,
- Praćenje, proučavanje sudske prakse i zauzimanje jedinstvenih stavova na stručnom kolegiju za predmete iz nadležnosti Pravobranilaštva i drugih spornih pitanja iz svog djelokruga rada.

Godišnji Izvještaj o radu za 2018. godinu prikazuje rad Općinskog Pravobranilaštva i pregled podataka po pojedinim cjelinama.

Tekst Izvještaja podijeljen je na pregled statističkih podataka o predmetima kojima se bavilo Pravobranilaštvo u izvještajnom periodu, analizu stanja po pojedinim oblastima sa uočenim pojavama i preporukama u odnosu na prethodnu izvještajnu godinu sa predloženim zaključcima.

Tokom 2018. godine uočen je povećan broj predmeta po osnovu podnesenih prijedloga u kojima je Općina tražitelj izvršenja po aktima izdatih od nadležnih općinskih službi. Obzirom na uočenu pojavu (povećanog broja predmeta) Pravobranilaštvo je ostvarivalo kontakte i sa građanima i sa pravnim licima u cilju iznalaženja lakšeg i efikasnijeg načina naplate potraživanja.

Postupci pred sudovima i poslovi zastupanja

U okviru aktivnosti na poslovima zastupanja, Pravobranilaštvo je bilo angažovano na slijedećim poslovima:

- sačinjavanje tužbi i upućivanje istih nadležnim sudovima,
- izradi odgovora na tužbe zaprimljene protiv Općine Ilidža,
- učešće na ročištima,
- izrada pismenih podnesaka u toku trajanja postupka,
- ulaganju redovnih i vanrednih pravnih lijekova protiv odluka sudova,
- podnošenje revizija pred Vrhovnim sudom BiH,
- uključivanje u svojstvu umješaća u sudske sporove na strani jedne od parničnih stranaka,
- davanju pismenog odgovora na pravne lijekove druge stranke u postupku,
- sačinjavanju opomena pred tužbu,
- drugi poslovi u kojima je Pravobranilaštvo nadležno.

U 2018. godini u radu Pravobranilaštva evidentirano je ukupno 1195 predmeta, od kojih je 592 parničnih predmeta (P), 380 izvršnih predmeta (I), 111 upravnih predmeta (U), 100 mišljenja (M), 11 vanparnična predmeta (Rv) i 1 stambeni predmet (Su), i ostalih 375.

Tabelarni prikaz

Prema vrsti predmeta, tj. predmetu spora i postupaka shodno odredbama Pravilnika o poslovanju i vođenju evidencije u Pravobranilaštvu („Sl.novine Kantona Sarajevo“, broj: 17/08) u kojima se Pravobranilaštvo pojavljuje kao zakonski zastupnik organa koji zastupa za period od 01.01.2018 – 31.12.2018. godine, tabelarni pregled izgleda kako slijedi:

Vrsta spora	Preneseno iz prethodnih godina	Zaprimljeno u 2018.g	Ukupno u radu u 2018.g	Riješeno u 2018.g	Ostalo u radu
«I» izvršenja	312	68	380	72	308
«P» parnice	498	94	592	116	476
«Rv» vanparnični postupak	2	9	11	9	2
«U» upravni postupak	3	108	111	111	0
«M» Mišljenja, sporazumi i ugovori	15	85	100	82	18
«Su» otkup stana	0	1	1	1	0
Ostali	0	375	375	375	0
Ukupno:	830	740	1570	766	804

**Tabelarni prikaz dugovanja i potraživanja Općini i od Općine Ilidža za
2018. godinu.**

**Potraživanja od Općine Ilidža
po podnesenim Tužbama, ukupno: .....4.668.833,53 KM**

**Potraživanje Općine Ilidža
po Tužbama i Rješenjima o izvršenju, ukupno: .....2.661.199,25 KM**

**Plaćeno na teret Općine po odlukama
Općinskog suda Sarajevo, ukupno:.....77.689,76 KM**

Naplaćena potraživanja u budžetskoj 2018. godini.....1.246.297,93 KM

Parnični postupak – („P“)

Parnični postupci su najsloženiji sudski postupci u kojem se rješavaju sporni odnosi, u kojima se od stranaka koje učestvuju u postupku zahtijeva visok stepen stručnog znanja i angažovanja. Parnični postupak predstavlja redovan put zaštite povreda prava proisteklih iz građansko pravnih odnosa subjekata prava, kako i odnosa sa javnom vlasti. Parnični postupci se pokreću tužbom. Parnične stranke u postupku su tužitelj i tuženi, te se u parnici kao treće lice mogu pojaviti i umješači kada isti učestvuju na strani jedne parnične stranke i žele da parnična stranka uspije u sporu. Općina Ilidža koju zastupa Pravobranilaštvo u sudskim postupcima učestvuje u svojstvu tužitelja, svojstvu tuženog ili u svojstvu umješača.

U ovom izvještajnom periodu bilo je ukupno u radu 592 parnična predmeta, od kojih su 498 predmeta kao nezavršena prenesena iz prethodnih godina. U 2018. godini su evidentirana 94 nova predmeta. Nesrazmjer između prenesenih predmeta iz ranijih godina i novozaprimljenih predmeta jeste posljedica dugotrajnog vođenja postupaka pred sudovima. Pod predmetima koji su preneseni iz ranijeg perioda između ostalih su i predmeti koji su po uvaženim žalbama Pravobranilaštva ukinuti pred drugostepenim sudom i vraćeni na ponovni postupak.

Parnični postupci gotovo u svim slučajevima završavaju po žalbi jedne od stranaka pred drugostepenim sudom ili eventualno revizijom, a pretrpanost sudova i njihovo odlučivanje po redoslijedu prijema predmeta, dovodi do predugog trajanja drugostepenog postupka sa posljedicom visokih kamata koje su dosuđene u prvostepenom postupku, a na šta ni Pravobranilaštvo, a ni drugi organi ne mogu uticati. Rješavanje pred drugostepenim organom traje u prosjeku 3-4 godine. Na ove okolnosti Pravobranilaštva su reagovala putem Udruženja Pravobranilaca ukazujući na problem previsokih kamata zbog dužine postupka, ali se stanje nije promijenilo.

U okviru aktivnosti na poslovima zastupanja u parničnim postupcima, Pravobranilaštvo je tokom 2018. godine bilo angažovano na slijedećim poslovima: sačinjavanju tužbi i upućivanju istih nadležnim sudovima, izradi odgovora na tužbe zaprimljene protiv općine koje zastupa, učešće na ročištima, uključivanje u sporove između drugih pravnih subjekata u svojstvu umješača, izradi pismenih podnesaka u toku trajanja postupka, ulaganju žalbi i drugih redovnih i vanrednih pravnih lijekova i revizije protiv odluka sudova, davanju pismenih odgovora na pravne lijekove druge stranke u postupku i slično, kao i pristupanje svakom zakazanom ročištu.

Izvještaj o radu Pravobranilaštva Općine Ilidža za 2018. godinu na neki način predstavlja kontinuitet izvještajnog perioda iz prethodne godine u kome se jasno mogu vidjeti konkretna rješenja na ranije ukazane probleme, te njihova realizacija u nastanku sadašnjeg izvještajnog perioda.

Po vrsti i predmetu spora, najveći broj postupaka odnosi se na predmete po osnovu: naknade materijalne i nematerijalne štete, rješavanje vlasničko-pravnih odnosa, sporovi obligaciono-pravnih odnosa i drugi sporovi.

Pravobranilaštvo smatra potrebnim da putem izvještaja, a zbog povećanog broja podnesenih tužbi od strane Općine Ilidža prema fizičkim i pravnim licima sa sjedištem na teritoriji općine Ilidža i tužbi protiv općine Ilidža, još jednom upozna Općinsko vijeće da je donesen Zakon o stvarnim pravima u Federaciji BiH koji je stupio na snagu 06.09.2013. godine, a počeo se primjenjivati u martu 2014. godine. Stupanjem na snagu ovog Zakona koji je jedan od najvažnijih reformskih zakona kojima se vrši pretvorba svih ranijih prava i raznih ovlaštenja sa jasnije i preciznije definiranim pravima na nekretninama kojim se obezbjeđuje mnogo veći stepen pravne sigurnosti.

Navedenim zakonom utvrđena je obaveza uknjižbe stvarnih prava (član 361) u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona pokrenuti postupak za upis stvarnih prava koja se tiču nekretnina i svih promjena na njima u zemljišnim knjigama, sa posebnim naglaskom kroz stav 2. član 361 da su nadležna pravobranilaštva dužna u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona pokrenuti postupak upisa stvarnih prava na svim nekretninama čiji je nosilac Federacija, Kanton ili Općina, kao i upis općih i javnih dobara, za koji će se donijeti poseban propis.

Postupajući po Zakonu o stvarnim pravima do sada se pokazalo da je ovaj posao obiman i presložen, te da će biti potrebno uložiti dodatne napore i pomoć nadležnih službi, posebno Službe za imovinsko-pravne poslove, koji su do sada odradili veliki obim posla dostavljajući pojedinačne podatke iz katastarskih i drugih evidencija pravobranilaštvu u cilju blagovremenog pokretanja sudskih postupaka.

U 2018. godini nastavljene su ranije započete parnice po osnovu napada pasa lotalica, kao i podnošenje novih tužbi fizičkih lica za naknadu štete zbog povreda nanesenih napadom pasa lotalica. U pravilu je u ovim postupcima kao tužena strana označena općina na čijem je području nastao štetni događaj, Kanton Sarajevo i u pojedinim slučajevima su pored općine i Kantona Sarajevo tuženi i Federacija BiH, Bosna i Hercegovina i KJKP Rad.

U 2018. godini zaprimljene su nove tužbe fizičkih lica koja po raznim osnovama potražuju naknadu štete (fizička bol, strah, duševna bol-umanjenje opće životne aktivnosti, naruženost). Po ovom osnovu je u 2018. godini ukupno u radu bilo 47 predmeta, od čega je 43 predmeta preneseno iz ranijeg perioda.

U ovim postupcima Općinski sud kao nadležni prvostepeni sud zauzeo je praksu i usvaja tužbeni zahtjev tužitelja po ovom osnovu prema svim tuženim i solidarno ih obavezuje za naknadu nematerijalne štete. Odgovornost tuženih prema obrazloženju prvostepenog suda u donesenim

presudama proizilazi iz Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja („Sl.glasnik BiH“, broj: 25/09) koji tretira pitanje pasa lotalica.

Ovim Zakonom članom 28. propisano je da sklonište životinja osniva fizičko i pravno lice, jedinica lokalne samouprave, općina, grad, kanton ili entitet. Međutim obzirom da je nadležnost utvrđena za sve subjekte, u ovim postupcima Pravobranilaštva prije svega ističu prigovor nedostatka pasivne legitimacije svako na svojoj strani. Istovremeno se ukazuje na Zakon o komunalnim djelatnostima Kantona Sarajevo kojim je komunalna djelatnost pružanja kafilerijskih usluga u nadležnosti JKP Rad, pa samim tim i ne može postojati odgovornost lokalne zajednice u nevršenju ove komunalne djelatnosti koja je povjerena Kantonu, odnosno JKP Rad, i ako je u praksi sudova drugačije.

U 2018. godini donesene su dvije Presude Kantonalnog suda kojim su potvrđene prvostepene presude (dakle solidarno su obavezani i Kanton i općina) i dvije Presude kojima je odbijen zahtjev za naknadu štete.

Ukupna potraživanja od Općine Ilidža i Kantona Sarajevo na osnovu tužbi u parničnim postupcima po osnovu naknade štete zbog povreda nanesenih napadom pasa lotalica, iznose 206.580,00 KM, solidarno.

Pregledom naloga za prinudnu naplatu dostavljenih pravobranilaštvu od strane nadležne službe i drugih evidencija, uočeno je da je Ministarstvo za boračka pitanja Kantona Sarajevo najveći dužnik općine u iznosu od 180.423,25 KM, a po osnovu refundacije naknade za pogodnosti gradskog građevinskog zemljišta (renta) za boračku populaciju.

U cilju rješavanja tog problema Pravobranilaštvo je imalo niz kontakata i usmenih i pismenih sa nadležnim Ministarstvom na koji način se riješilo dosta naplate. Međutim i pored toga bili smo prinuđeni podići tužbe i osigurati naplatu putem suda. Ovakav postupak je dugotrajan i neizvjestan.

Analizom plaćanja prema nadležnoj finansijskoj službi i uplatama prema potraživanjima putem suda, uočeno je da Ministarstvo pribjegava plaćanju po osnovu novih rješenja, a starija dugovanja i dalje stoje. Na ovo je Ministarstvu ukazivano više puta iako se situacija nije popravila.

Na osnovu naprijed iznesenog, Pravobranilaštvo predlaže da Općinsko vijeće donese:

Zaključak kojim se traži od Vlade Kantona Sarajevo, Ministarstvo za boračka pitanja, da izvrši plaćanje svojih dugovanja prema Općini Ilidža, a po osnovu naknade za refundaciju naknade za pogodnosti gradskog građevinskog zemljišta (renta) za boračku populaciju, u iznosu od 180.423,25 KM, a sve u cilju kako bi se izbjegli dodatni sudski troškovi i kamate i na taj način izbjegao dugotrajan sudski postupak.

Izvršni postupak („I“)

Izvršni postupak, kao poseban postupak prinudne naplate potraživanja, uređen je Zakonom o izvršnom postupku u FBiH („Službene novine FBiH“, broj: 32/03) kojim su propisana procesna pravila po kojima sudovi u FBiH provode prinudno ostvarivanje potraživanja na osnovu izvršnih i vjerodostojnih dokumenata-odluka upravnih i sudskih organa, na predloženim predmetima i sredstvima izvršenja.

Stranke u postupku su : tražilac izvršenja i izvršenik.

Zakon o izvršnom postupku je donesen još davne 2003. godine, pa je isti kroz primjenu pokazao niz nedostataka i slabosti u izvršenju, i isti nikada nije izmijenjen iako je bilo dosta prijedloga nadležnim organima od strane Udruženja pravobranilaca a i putem Saveza općina i gradova u FBiH.

Sva sredstva i predmeti izvršenja predviđeni zakonom se koriste od strane tražioca izvršenja, a izvršenici takođe koriste sve moguće načine samo da se izbjegne plaćanje duga bez obzira na posljedice, a posebno kada su u pitanju zakonske zatezne kamate.

Radi bržeg i efikasnijeg rješavanja predmeta, a u cilju izbjegavanja dodatnih troškova, Pravobranilaštvo je nastojalo ostvariti kontakt sa građanima i kroz razgovore i upoznavanje građana sa zakonskom regulativom, te troškovima koji će nastati vođenjem postupka,u svakom pojedinačnom slučaju nastojalo ubrzati naplatu, što je imalo rezultata posebno u onim predmetima gdje su dugovanja manja. Pored toga građani su pismeno obavještavani i pozivani na plaćanja, što je takođe dalo rezultate za brže plaćanje uz smanjenje troškova za građane. U tom cilju Pravobranilaštvo je saradivalo i sa pravnim institucijama koje su uključene u postupak izvršenja (PIO, z.k. ured, itd).

Najbrojniji su slučajevi izvršenja na pokretnim stvarima posebno kod fizičkih lica na adresama izvršenika. Ovaj vid prinudne naplate pokazao se apsolutno neefikasan jer sudski izvršitelj popisuje stvari izvršenika i iste ostavlja izvršeniku na čuvanje, a onda objavljuje oglas na tabli suda za prodaju takvih stvari, u kojim slučajevima prodaja ne uspije, a sud postupak obustavlja. U ovim slučajevima kontakti sa građanima daju najbolje rezultate.

U najtežim slučajevima Pravobranilaštvo radi naplate potraživanja kao sredstvo i predmet izvršenja predlaže zabilježbu na nekretninama, što predstavlja složen tok postupka i za Općinu i za građane.

Ostaje problem kod izvršenja jer je činjenica da su izvršenici uglavnom nezaposlena lica, lica bez ikakvih primanja, odnosno lica koja nemaju imovine ili im je račun blokiran. U ovim predmetima pravobranilaštvo povremeno provjerava putem nadležnih organa da li su se određena lica

zaposlila ili stekla imovinu kako bi moglo promijeniti predmet izvršenja i nastaviti sa izvršenjem.

Situacija oko naplate rente u protekloj 2018. godini bila je dosta bolja u odnosu na prošle godine, građani su koristili plaćanje na rate do godinu dana, po odluci Općinskog vijeća i preporuke Federalne revizije.

U cilju brže i efikasnije naplate potraživanja uočena je i pojava zabrinutosti građana kada su u pitanju dugovanja njihovih povjerilaca, a koji imaju dugovaje prema općini. Ovdje se radi o visokim dugovanjima pravnih lica po osnovu rente za izgradnju stambenih objekata, kao što su naprimjer „BH BAU“ d.o.o. Sarajevo, „SARACOMPANY“ i „TELEPARTNER“ d.o.o. Ilidža. Fizička lica koja su kupila stanove u tim objektima su na taj način blokirani, ne mogu uknjižiti svoje stanove, jer nije plaćena renta niti je izvršeno etažiranje i druge procedure do potpunog rješenja vlasničkih prava kupaca. U tim slučajevima pravobranilaštvo je pribjeglo uknjižbi zabilježbe na stanovima čiji su kupci građani, a uknjiženi naši izvršenici (pravna lica).

U tim slučajevima pravobranilaštvo je pokušalo riješiti probleme i tražioca izvršenja i izvršenika, a i građana kroz obligaciono pravni institut „naplate od dužnikovog dužnika“.

U tom cilju pravobranilaštvo je ostvarilo niz kontakata sa pravnim licima i građanima, te dogovorili načine na koji se ova izvršenja mogu pravno riješiti, a u korist svih zainteresiranih u lancu prinudne naplate. Ovo se pokazalo kao vrlo efikasan način rješavanja problema, prvenstveno naših građana, a onda i općine kao tražioca izvršenja i izvršenika.

Zakup javne površine

Pravobranilaštvo je uočilo pojavu kada su u pitanju potraživanja po osnovu zakupa javne površine da pojedini zakupci imaju velika dugovanja prema Općini, a da je naplata dosta spora, a zakupci i dalje koriste javne površine.

Kao primjer navodimo zakupca koji ima ukupno osam sudskih odluka-presuda sa ukupnim dugovanjem od 44.000,00 KM, a još uvijek koristi javnu površinu.

U cilju rješavanja ovakvih slučajeva Pravobranilaštvo predlaže da Općinsko vijeće donese:

Zaključak kojim se traži od nadležnih službi općinskog organa prilikom odlučivanja o davanju u zakup javne površine, odnosno prilikom donošenja rješenja, prethodno provjere dugovanja i u skladu sa Odlukom o zakupu javnih površina odbiju zahtjev za ponovni zakup zbog dugovanja ili da nadležna služba u tom pogledu ukoliko ima potrebe predloži izmjene i dopune Odluke o zakupu javnih površina općine Ilidža ili drugih odluka.

Takođe, Pravobranilaštvo je uočilo pojavu da se među dužnicima pojavljuju i pojedina udruženja koja se finansiraju iz Budžeta Općine Ilidža, iz čega proizilazi jedna nelogičnost da istim Općina uplaćuje sredstva, a da oni istoj duguju.

Zbog toga Pravobranilaštvo predlaže da Općinsko vijeće donese Zaključak kojim će utvrditi da se prije svake uplate udruženjima provjeri da li ista imaju dugovanja prema Općini i u kojem iznosu, te da se od finansirajućeg granta prvo odbije dugovani iznos, a ostatak isplati na račun udruženja.

Pravna mišljenja – („M“)

U skladu sa članom 15. Zakona o pravobranilaštvu, općinski organi, organizacije i druga pravna lica čiji je osnivač Općina i čije interese zastupa ovo Pravobranilaštvo, dužni su pribaviti pravno mišljenje Pravobranilaštva, prije na ugovore i odluke o sticanju i otuđenju nekretnina u vlasništvu Općine Ilidža prije njihovog zaključenja: na ugovore o kupoprodaji, zamjeni, zakupu, prenosu na privremeno i trajno korištenje stvari uz naknadu ili bez naknade, ugovora o koncesiji i raspolaganje stvari uz naknadu ili bez naknade, ugovora o građenju i udruživanju sredstava za građenje, kao i drugih ugovora kojima se pribavljaju stvari ili raspolaže stvarima, odnosno materijalnim pravima u vlasništvu općine. Rok za postupanje u ovakvim predmetima je 15 dana od dana zaprimanja zahtjeva, a u posebno složenim slučajevima 30 dana.

Kao što je vidljivo iz tabelarnog prikaza Pravobranilaštvo je u izvještajnoj 2018. godini zaprimilo ukupno 100 predmeta radi davanja pravnih mišljenja. Postupajući po dostavljenim predmetima blagovremeno su data mišljenja na sve dostavljene zahtjeve. U okviru ovih predmeta najčešće su tražena mišljenja na zaključenje ugovora imovinsko-pravne prirode između Općine i trećih lica iz različitih oblasti.

Kod davanja mišljenja je raznolika pravna problematika koja zahtijeva veoma visok stepen stručnosti i odgovornosti, pogotovo ako se ima u vidu da su mnogi propisi nedovoljno jasno definisani, međusobno neusklađeni i brojni, a tiču se svih oblasti građanskog prava. Prilikom davanja pravnih mišljenja na ugovore i druge pravne akte, Pravobranilaštvo se rukovalo isključivo pravnim aspektima njihove utemeljenosti, te interesima Općine čiji je zakonski zastupnik.

Najveći broj predmeta iz ovog segmenta djelovanja Pravobranilaštva Općine Ilidža odnosi se na postupanje u vezi realizacije prava i obaveza koja proističu člana 16. stav 2. Zakona o građevinskom zemljištu („Sl.novine F BiH“, broj: 25/03) i Zakona o stvarnim pravima Federacije BiH („Sl.novine F BiH“, broj: 66/13 i 100/13).

Prema navedenoj zakonskoj regulativi stoji obaveza Općinskog vijeća da prije dodjele neizgrađenog građevinskog zemljišta u državnoj svojini na korištenje radi izgradnje, pribavi mišljenje nadležnog pravobranioca, kojim se potvrđuje da je predložena dodjela u skladu sa važećim zakonima, te da su procedure koje predviđa navedeni zakon ispoštovane u cjelosti.

Pored navedenog, veliki broj upisa se odnosi na Rješenja Općinskog suda u Sarajevu, Odjeljenje za zemljišnoknjižne poslove kojim se vrši uspostava zemljišnoknjižnih uložaka, brisanje i uspostava prava vlasništva i slično, te zahtjevi upućeni Pravobranilaštvu, odnosno zahtjevi upućeni od strane Pravobranilaštva svim organima, organizacijama, službama i pravnim licima radi rješavanja određenih pravnih pitanja. Veliki je broj ovih predmeta koji iziskuju hitno djelovanje i uglavnom su svi riješeni.

U 2018. godini je ukupno bilo 375 ovakvih upisa i na kraju izvještajnog perioda svi su riješeni.

Obzirom na značaj pojedinih aktivnosti općinskog organa uprave i općinskog vijeća, u 2018. godini Pravobranilaštvo daje kratak osvrt na pojedina pravna pitanja u kontekstu tih aktivnosti.

„Dogs trust“

U toku 2018.godine Pravobranilaštvo je na inicijativu Općinskog načelnika uključeno u pregovore sa Predstavništvom Fondacije „Dogs Trust“, koji se odnose na realizaciju projekta azila za pse. Kao što je poznato, zemljište na kojem su predstavnici Fondacije namjeravali graditi prihvatilište, upisano je kao „Erar“, što shodno odredbama Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom, predstavlja državnu imovinu bez titulara. Da bi se istim moglo raspolagati neophodno je da Komisija za državnu imovinu donese odluku o izuzimanju od zabrane raspolaganja ovakvog zemljišta. U tom smislu, Pravobranilaštvo je u ime Općinskog načelnika uputilo takav zahtjev Komisiji kao i Vijeću ministara dana 05.06.2018.godine. Kako odluka nije donesena duži vremenski period, upućena je i Urgencija od 14.01.2019.godine. U međuvremenu ostvareni su kontakti sa predsjednikom Komisije za državnu imovinu, prema čijim informacijama, sjednica Komisije zakazana za mjesec juli 2018.godine je odgođena na intervenciju Visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu.

Pored ovih aktivnosti, a sve u cilju zaštite državne imovine, što je osnovna nadležnost Pravobranilaštva, obratili smo se nizu nadležnih organa i to Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine, Pravobranilaštvu Federacije Bosne i Hercegovine, Federalnom ministarstvu poljoprivrede. U tom smislu, i Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine je u svom Mišljenju od 27.04.2018. uputilo na primjenu Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom.

Napominjemo da nacrt Zakona o državnoj imovini, a koji bi riješio ovaj kao i ostale slične probleme, nije prošao skupštinsku proceduru, i za nadati se da će novoizabrana vlast poduzeti neophodne korake u cilju njegovog donošenja. Do tada, Zakon o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom je na snazi i sva zainteresirana lica u pogledu ove imovine, dužna su pridržavati se njegovih odredbi.

Osim zemljišta, koje predstavlja državnu imovinu, u smislu člana 341. Zakona o stvarnim pravima, po kulturi je poljoprivredno zemljište. Poteškoće u realizaciji projekta predstavljalo je i nedefinisanje odnosno tačna oznaka parcela i površine na kojima se planira graditi prihvatilište za pse. Tako su

predstavnicima Fondacije u više navrata mijenjali lokaciju i površinu. Bitnu prepreku predstavlja i pravna sposobnost predstavništva Fondacije da bude subjekt u javno-privatnom partnerstvu. Naime prema Zakonu o javno-privatnom partnerstvu, partner može biti domaće ili strano privatno pravno lice. Predstavništvo fondacije ne može biti privatni partner u ovom odnosu, shodno Zakonu, mora osnovati pravno lice kako bi ušlo u ovaj projekat. Nadalje, uslovi i postupak realizacije javno-privatnog partnerstva decidno su propisani Zakonom o javno-privatnom partnerstvu, koji je strogo formalni zakon. U ovoj situaciji, nepostojanje srednjoročnog (trogodišnjeg) i godišnjeg plana predlaganja provedbe projekata javno-privatnog partnerstva i studije opravdanosti čiji su obavezni elementi propisani članom 13.Zakona, predstavlja zakonsku smetnju za donošenje odluke o opredijeljenosti za uspostavljanje JPP od strane Općinskog vijeća, na šta je Pravobranilaštvo više puta ukazivalo.

Shodno odredbama navedenog Zakona, važno je napomenuti, da ugovor o javno-privatnom partnerstvu odobrava Komisija za javno-privatno partnerstvo koju, kao stalno radno tijelo, imenuje Vlada Kantona Sarajevo . U ovom slučaju nadležnost Pravobranilaštva se ogleda samo u davanju saglasnosti na nacrt ugovora o uspostavljanju javno-privatnog partnerstva, odnosno mišljenja na odluku o izboru privatnog partnera, dok pripremu samog projekta i pribavljanje dokumentacije vrše nadležne službe organa uprave.

Na osnovu iznesenog, a u cilju bržeg rješavanja statusa zemljišta, Pravobranilaštvo predlaže Općinskom vijeću da donese Zaključak kojim se traži urgencija na rješavanje po aktu Općinskog načelnika, broj: 02-23-3183/18 od 05.06.2018.godine od strane Vijeća ministara BiH i Komisije za državnu imovinu, kako bi Općinsko vijeće moglo pristupiti realizaciji projekta izgradnje prihvatilišta-azila za pse lutalice od strane Dogs Trust-a u vrijednosti od 20.000.000,00 KM.

Objekat i zemljište „Topola“

U toku 2018.godine Pravobranilaštvo Općine Ilidža poduzelo je niz pravnih radnji i mjera u cilju utvrđivanja vlasništva nad objektom bivšeg hotela „Topola“. U tom smislu pribavljena je relevantna dokumentacija, te su ostvareni kontakti i održani sastanci sa direktorima Agencije za privatizaciju i Agencije za reviziju privatizacije. Na osnovu činjenica pribavljenih tokom ovih postupaka, Pravobranilaštvo je podnijelo zahtjev za reviziju privatizacije „Sarajevske pivare“ dd Sarajevo, a sve u cilju utvrđivanja stvarnog vlasnika nad predmetnim objektom.

Također, Pravobranilaštvo je pružilo neophodnu stručnu pravnu pomoć Službi za inspekcijski nadzor, u postupku nakon uklanjanja ovog objekta .

Uknjižba imovine javnih ustanova čiji je osnivač Općina Ilidža

U izvještajnom periodu Pravobranilaštvo Općine Ilidža poduzelo je niz pravnih radnji u cilju uknjižbe imovine čiji su korisnici javne ustanove. U tom smislu prikupljeni su historijati upisa u zemljišnim knjigama, te dokumentacija iz arhiva. U pogledu određenih parcela (JU KSRC Ilidža) neophodno je pokrenuti postupke kod nadležnih organa, a za šta nedostaje dokumentacija zatražena od zemljišnoknjižnog ureda, koja će biti dostavljena u narednom periodu.

U pogledu imovine koju koristi JU KSRC Hrasnica, bitno je napomenuti da se povodom zemljišta na kojem su izgrađeni objekti i sadržaji koje ista koristi, vodi parnični postupak kod Općinskog suda Sarajevo protiv tuženog „Famos“ d.o.o. koji se u postupku privatizacije uknjižio kao vlasnik i na predmetne parcele. Do okončanja sudskog postupka, nije moguće preduzeti odgovarajuće mjere i pravne radnje u cilju uknjižbe ove imovine. Čim se za to steknu uslovi, Pravobranilaštvo će preduzeti neophodne aktivnosti za uknjižbu ove imovine u korist Općine Ilidža.

U smislu uknjižbe imovine, neophodno je napomenuti da je Pravobranilaštvo preduzelo pravne radnje radi pokretanja postupka za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa na zemljištu na kojem je izgrađen objekat Mjesne zajednice Stupsko brdo (tužba nadležnom sudu). Ovo je bitno napomenuti iz razloga što su sporni imovinsko-pravni odnosi na ovom zemljištu dugogodišnji problem, koji do danas nije bio riješen i zbog kojeg se objekat mjesne zajednice nije mogao uplaniti u zemljišnim knjigama.

Postupajući po Zaključku Općinskog vijeća Ilidža broj:01-02-922/18 od 15.12.2018.godine, Pravobranilaštvo je prikupilo relevantnu dokumentaciju koja se odnosi na zemljište na kojem je planirana izgradnja XI osnovne škole, te je ostvarena saradnja sa postupajućim tužiocima Kantonalnog tužilaštva, a u cilju brisanja zabilježbe zabrane raspolaganja istim. Međutim, kako je interes u krivičnom postupku iznad općeg interesa lokalne zajednice, a imajući u vidu hijerarhiju pravnih propisa, navedena zabrana se ne može izbrisati, odnosno predmetnim zemljištem se ne može raspolagati dok mjera zabrane traje . Ista je na snazi do marta ove godine, nagon čega će se izvršiti određene provjere u smislu da li su iste prestale ili su produžene. Budući da, prema saznanjima kojima raspolaže ovaj organ, nije došlo do promjena okolnosti zbog kojih su mjere određene, za očekivati je da će iste biti produžene. U tom smislu, sugerisano je Općinskom načelniku i Općinskom vijeću, da se zbog urgentnosti izgradnje škole , iznađe mogućnost da se ista gradi na drugom pogodnom zemljištu. Pri tome je važno napomenuti, a budući da je predmetni lokalitet u obuhvatu Regulacionog plana „Stup Nukleus“, što se prema Zakonu o eksproprijaciji smatra utvrđenim javnim interesom, u slučaju planiranja gradnje škole na drugom zemljištu, bit će neophodne korekcije odnosno izmjene i dopune Regulacionog plana.

U izvještajnom periodu Pravobranilaštvo, kao zakonski zastupnik Općine Ilidža, po zahtjevu Službe za razvoj, komunalne poslove i puteve, podnosilo je prijedloge za eksproprijaciju nekretnina u svrhe određene

navedenim zahtjevima. Također, u ime korisnika eksproprijacije Pravobranilaštvo je potpisalo sporazume o određivanju naknade za eksproprijisane nekretnine. U tom smislu, naročito su značajne aktivnosti u postupku eksproprijacije u svrhu izgradnje Hrasničke ceste sa tramvajskim pojasom, gdje su riješeni imovinsko-pravni odnosi i zaključeni sporazumi na potezu od kružnog toka u Sokolović Koloniji do kružnog toka u Hrasnici .

U 2018.godine Pravobranilaštvo je poduzimalo aktivnosti te pružalo stručnu pravnu pomoć i u postupku realizacije projekta spajanja javnih ustanova čiji je osnivač Općine Ilidža, Javnog preduzeća i Zemljišnoradničke zadruge Ilidža. Obzirom na specifičnost ovih oblika organizovanja, nije iznađena zakonska mogućnost za njihovo spajanje.

Tokom 2018.godine Pravobranilaštvo vrši svakodnevne aktivnosti na provjeri upisa odnosno brisanja državne svojine i upis prava vlasništva u zemljišnim knjigama. Naime, nakon što Zemljišnoknjižni ured Općinskog suda dostavi rješenje o brisanju državne svojine i upisu prava na određenom zemljištu, bilo po zahtjevu fizičkog ili pravnog lica, u saradnji sa nadležnom Službom za imovinsko-pravne, stambene, geodetske poslove i katastar nekretnina, vrše se provjere upisa u katastarskom operatu u smislu posjednika zemljišta. Tako je utvrđeno da je izvršeno brisanje državne svojine i upis prava vlasništva u korist fizičkih lica i na zemljištu na kojem su kao posjednici upisani Općina Ilidža, javna dobra, i određeni organi i preduzeća kantonalnog nivoa. U svim tim slučajevima blagovremeno su podnesene žalbe Kantonalnom sudu Sarajevo, te su pisanim putem obavješteni nadležni organi.

Također, Pravobranilaštvo konstantno prati najave uspostavljanja zemljišnoknjižnih izvadaka u službenim glasilima (tzv. postupak harmonizacije), vrši provjere kod nadležne Službe te podnosi prijave Komisiji za harmonizaciju u slučajevima gdje za to postoji pravni interes Općine Ilidža.

U strukturi sudskih predmeta, u izvještajnom periodu evidentan je porast tužbi po osnovu Zakona o stvarnim pravima, odnosno sticanja prava vlasništva putem dosjelo. Naime stupanjem na snagu ovog Zakona pružena je mogućnost za podnošenje tužbi i utvrđivanje prava vlasništva putem dosjelo na zemljištu u državnom vlasništvu.

Ono što je bitno napomenuti da do sada nije donesena nijedna presuda u korist tužitelja, odnosno Pravobranilaštvo nije izgubilo ni jedan spor u kojem bi na zemljištu čiji je vlasnik Općina Ilidža, bilo utvrđeno pravo vlasništva u korist tužitelja.

Kada je u pitanju Zakon o stvarnim pravima, bitno je napomenuti da je isti stupio na snagu 06.03.2014.godine, da je istim van snage stavljeno dvanaest zakona koji se odnose na nekretnine, te da je cijelim nizom odredbi propisano donošenje posebnih propisa, kao i obaveza usaglašavanja Zakona o građevinskom zemljištu. Iako je od tada prošlo pet godina, ni jedan takav

propis nije donesen, a što naročito otežava uknjižbu javnih dobara, te primjenu Zakona o građevinskom zemljištu.

Unatoč činjenici da navedeni Zakon sadrži izuzetno dobra rješenja u pogledu uređenja odnosa koja se tiču nekretnina, isti sadrži niz nedostataka koji predstavljaju problem u svakodnevnoj primjeni, a naročito ako se uzme u obzir neuređeno i neusklađeno stanje zemljišne knjige i katastra, koje je nerijetko različito od faktičkog stanja na terenu. Iz navedenih razloga neophodno je da nadležni organi na federalnom nivou konačno donesu neophodne propise. Također, smatramo izuzetno važnim Zaključak Općinskog vijeća od 31.01.2019.godine kojim se od nadležnih federalnih organa zahtjeva donošenje Zakona o premjeru i registru nekretnina, te smatramo da bi bilo korisno da vijećnici, putem izabраниh predstavnika njihovih stranaka na federalnom nivou, iniciraju neophodne izmjene kao i donošenje ovih propisa.

U kontekstu iznesenog Pravobranilaštvo predlaže da Općinsko vijeće donese Zaključak kojim se traži od Vlade FBiH i Parlamenta FBiH da u skladu sa svojim nadležnostima hitno pristupe donošenju provedbenih propisa predviđenih Zakonom o stvarnim pravima u FBiH, uz napomenu da nedonošenje ovih propisa stvara pravnu nesigurnost i velike probleme u pravnim rješavanjima pitanja koja se tiču vlasničko pravnih odnosa.

Prateći rad Općinskog vijeća i najčešće postavljena pitanja i inicijative građana, Pravobranilaštvo je uočilo da se kao najčešća pitanja pojavljuju pitanja vezana za **Vodozaštitnu zonu i koncesije.**

Kako je za odlučivanje i rješavanje po ovim pitanjima nadležan Kanton Sarajevo, to je Pravobranilaštvo delegiralo ove dvije oblasti za Program rada Skupštine Kantona Sarajevo, kao oblasti od velikog značaja za ovu lokalnu zajednicu i njene građane.

Zahtjev za zaštitu zakonitosti na Zakon o komunalnim taksama

Postupajući po Zaključku Općinskog vijeća, broj: 01-02-4341/18-1.1 od 25.10.2018. godine kojim je zatraženo od Pravobranilaštva da pokrene zahtjev za zaštitu zakonitosti na novi Zakon o komunalnim taksama Kantona Sarajevo uz saradnju sa drugim općinama.

Pravobranilaštvo je ostvarilo kontakte sa nadležnim službama drugih općina, Pravobranilaštvima i Savezom općina i gradova, obzirom da se radi o evidentnoj povredi prava lokalne zajednice.

U međuvremenu je održano nekoliko sastanaka na kojima je zaključeno da se predstavnici svih općina zajedničkim dopisom obrate Vladi Kantona Sarajevo u cilju razrješenja navedenog pitanja.

Odgovor Vlade Kantona Sarajevo je bio da će se održati zajednički sastanak i da će se raspraviti sporna pitanja iz Zakona.

Sastanak je održan dana 06.02.2019. godine.

Prisustvovali su predstavnici svih općina i Savez općina i gradova, te je donesen zaključak da se Zakon vrati ponovo u skupštinsku proceduru.

Neophodno je naglasiti da funkciju pravobranilaštva, u opisanom povećanom obimu složenih poslova, kako sudskih tako i internih, obavljaju samo pravobranilac i jedan zamjenik. Pripremu određenih akata vrši jedan stručni savjetnik, dok poslove pisarnice, arhiva, administrativno-tehničke poslove obavljaju dva saradnika.

Kako se obim poslova Pravobranilaštva povećava iz godine u godinu, a pravobranilačku funkciju trenutno obavljaju Pravobranilac i jedan zamjenik, dok je drugi zamjenik već duže vrijeme na bolovanju, to Pravobranilac predlaže da Općinsko vijeće donese Zaključak kojim će odobriti da se Odluka o Pravobranilaštvu Općine Ilidža dopuni sa povećanjem za još jednog zamjenika, te da se po potrebi popuni to radno mjesto.

Saradnja Pravobranilaštva sa organima koje zastupa

U 2018. godini evidentna je saradnja Pravobranilaštva Općine Ilidža sa svim službama Općine Ilidža, te je primjetno da je iz godine u godinu mnogo kvalitetnija saradnja. Ovdje smatramo bitnim naglasiti da se saradnja ne odnosi samo u postupcima zastupanja, dakle saradnja nije fokusirana samo na određene predmete u kojima se Pravobranilaštvo Općine Ilidža pojavljuje kao zakonski zastupnik Općine Ilidža ili njegovih službi. Saradnja se jednako tako ogleda i u održavanju velikog broja sastanaka na kojima prisustvuju predstavnici Pravobranilaštva radi davanja potrebnih savjeta, smjernica i uputa, a sve radi donošenja pravilnih zaključaka i odluka koji će biti u najboljem interesu Općine Ilidža.

Ovaj organ će u cilju zaštite imovine i imovinskih interesa Općine Ilidža, a naročito u sudskim postupcima, održavati dobru stručnu saradnju sa općinskim organima, te težiti uspostavi još kvalitetnije saradnju a sve u cilju stručnije zaštite imovine i imovinskih interesa Općine Ilidža. Ovo naročito kada se imaju u vidu odredbe Zakona o parničnom postupku F BiH i poštivanje zakonskih rokova koji su prekluzivni, te po kojem se na pripremnom ročištu moraju istaći sve činjenice i dostaviti svi dokazi, tako da je organ koga zastupa Pravobranilaštvo, obavezan dostaviti Pravobranilaštvu

izjašnjenje na činjenične navode tužbe, kao i sve dokaze koje posjeduje, na što su po Zakonu o pravobranilaštvu i obavezni.

U izvještajnom periodu Pravobranilaštvo je pratilo aktivnosti u vezi sa donošenjem novih zakonskih propisa i stvaranje sudske prakse u svim oblastima i istovremeno prisustvovalo i aktivno učestvovalo na nekoliko seminara i međunarodnih kongresa koji su pratili stručnu edukaciju novih procesnih zakona iz oblasti parničnih i izvršnih sudskih postupaka. Pravobranilaštvo je takođe svojim aktivnostima učestvovalo i propratilo kroz seminare donošenje i primjenu novih zakonskih propisa i uvođenjem novina u pojedinim oblastima.

Pravobranilaštvo je ostvarilo dobru saradnju sa Službama Jedinственog općinskog organa uprave koje su davanjem činjeničnih i stručnih izjašnjenja na pojedine tužbe i nalaze sudskih vještaka bile od velikog značaja u efikasnom i zakonitom poduzimanju pravnih radnji u postupcima u kojima se Pravobranilaštvo pojavljivalo kao zakonski zastupnik Općine na strani tužitelja ili tuženog.

Sagledavajući ukupno stanje na zaštiti imovine i imovinskih interesa Općine Ilidža može se konstatovati da je ovo Pravobranilaštvo u proteklom periodu uložilo maksimalne napore, kako kroz zastupanje pred sudovima i drugim organima, tako i kroz davanje mišljenja, podnošenjem prijedloga za uknjižbu nekretnina na Općinu Ilidža, kao i u drugim postupcima.

Kada se svemu tome doda i nesporna činjenica da je izuzetno širok dijapazon djelovanja ovog organa sa izuzetno velikim obimom složenih predmeta koji zahtijevaju visoko stručno znanje, da se svi poslovi obavljaju ažurno i blagovremeno, smatramo da se radi o organu koji opravdava svoju funkciju.

Napominjemo da Pravobranilaštvo posjeduje softver evidencije svojih predmeta koji ove godine nismo u mogućnosti prikazati zbog primjene Zakona o zaštiti ličnih podataka u FBiH.

**PRAVOBRANILAŠTVO
OPĆINE ILIDŽA**

PROGRAM RADA PRAVOBRANILAŠTVA OPĆINE ILIDŽA ZA 2019. GODINU

Pravobranilaštvo Općine Ilidža kao poseban organ Općine i njen zakonski zastupnik poduzima mjere i pravna sredstva radi zaštite imovine i imovinskih interesa Općine, shodno Ustavu, Zakonu o pravobranilaštvu i drugim zakonskim propisima kojima je utvrđena nadležnost Pravobranilaštva u posebnim postupcima.

U periodu od 01.01. do 31.12. 2019. godine Pravobranilaštvo Općine Ilidža će u skladu sa svojim nadležnostima utvrđenim Zakonom o Pravobranilaštvu Kantona («Sl.novine Kantona Sarajevo», broj: 33/08 i 44/16 i Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o Pravobranilaštvu Općine Ilidža («Sl.novine Kantona Sarajevo», broj: 18/10 i 44/17), poduzimati pravne radnje pred sudovima, upravnim organima i drugim državnim organima radi zaštite imovine i imovinskih interesa te organa i organizacija čiji je osnivač Općina Ilidža.

Pravobranilaštvo će zastupati organe i pravna lica iz prethodnog stava u sudskim i upravnim postupcima, koji će biti vođeni pred nadležnim sudovima koji nisu okončani u ranijim godinama i koji se prenose u 2019.godinu.

U vršenju poslova zastupanja Pravobranilaštvo je ovlašteno da preduzima sve radnje koje poduzima stranka u postupku i ima položaj i prava stranke u postupku.

Pravobranilaštvo će pružati stručnu pomoć javnim preduzećima, javnim ustanovama i drugim pravnim licima čiji je osnivač, odnosno suosnivač Općina Ilidža u rješavanju imovinsko-pravnih pitanja i davati mišljenja u vezi sa zaključenjem ugovora imovinsko-pravne prirode.

Pravobranilaštvo će davati saglasnost na ugovore imovinsko-pravne prirode čiji je predmet općinska imovina odnosno državna imovina-nekretnine koje se nalaze na teritoriji Općine Ilidža.

Pored toga, nadležnost Pravobranilaštva i uloga Pravobranilaštva su kao obavezni utvrđeni u postupcima dodjele zemljišta po osnovu Zakona o stvarnim pravima i Zakona o građevinskom zemljištu, tako da će Pravobranilaštvo davati Mišljenje na predloženu dodjelu neizgrađenog građevinskog zemljišta u državnoj svojini fizičkim i pravnim licima na korištenje radi izgradnje trajnih građevina u skladu sa prostornim planom.

Pravobranilaštvo učestvuje u postupku sporazumnog određivanja naknade za preuzeto gradsko građevinsko zemljište i predstavlja Općinu kao krajnjeg korisnika preuzetih nekretnina, po odredbama Zakona o eksproprijaciji.

Pored toga Pravobranilaštvo će davati pravno Mišljenje o imovinsko-pravnim ugovorima koje općinski organi namjeravaju zaključiti sa stranim fizičkim i pravnim licima kao i u drugim imovinsko-pravnim odnosima sa tim licima, ali samo na njihov zahtjev, jer se svaki zaključeni ugovor dostavlja Pravobranilaštvu u roku od 15 dana od njegovog zaključivanja radi utvrđivanja eventualne ništavosti ili poništenja i izmjene ugovora.

Pored naprijed navedenih poslova Pravobranilaštvo će u ovoj godini obavljati i druge poslove koji nisu naprijed pobrojani, a u nadležnosti su Pravobranilaštva, kao što je: prijem stranaka i sl; jer će se na taj način ostvariti veća efikasnost u radu Pravobranilaštva.

Programska orijentacija za naredni period

U ostvarivanju principa ustavnosti i zakonitosti i ostvarivanju funkcija i zadataka koji proizilaze iz Zakona o pravobranilaštvu Kantona Sarajevo, aktivnosti Pravobranilaštva će i u narednom periodu biti usmjerene na:

- poduzimanju mjera i aktivnosti radi pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Općine Ilidža,
- u saradnji sa drugim organima (tužilaštvo, sud i dr.) osigurati najveći stepen pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Općine Ilidža,
- afirmisanju svih vidova preventivne djelatnosti, kao što su sporazumno rješavanje spornih odnosa,
- kontinuirano praćenje pojava i problema u vezi primjene zakona u praksi, te inicirati putem nadležnih insitucija izmjene istih,
- organizovati radne dogovore sa svim organima u cilju što stručnijeg i efikasnijeg rada,
- osigurati saradnju sa kantonalnim organima i drugim organima, sa pravobranilaštvima na svim nivoima radi ujednačavanja prakse i zauzimanja stavova po istim ili sličnim pravnim pitanjima,
- intenzivirati svoje aktivnosti na ukazivanju Općinskom vijeću i Općinskom načelniku na uočene pojave i probleme koji ugrožavaju i narušavaju imovinu Općine Ilidža, a do kojih saznanja bude dolazilo kroz rad na predmetima, kao i kroz podatke i obavještenja koja dostavljaju kantonalni organi, preduzeća i druga pravna lica, te davati prijedloge za sprečavanje istih,

- inicirati aktivnosti na ažuriranju evidencije o imovini Općine Ilidža u saradnji sa svim organima kojima je povjereno korištenje imovine Općine Ilidža,
- pokretati postupke radi upisa prava u korist Općine Ilidža i pristupiti knjiženju nekretnina u zemljišnu knjigu,
- stalnoj edukaciji nosilaca pravobranilačke funkcije i drugih uposlenika putem savjetovanja, seminara, te kroz kontinuirano praćenje sudske prakse i nove zakonske regulative,
- Pravobranilaštvo će obavljati i druge poslove i pružati stručnu pomoć svim organima i pravnim osobama čiji je osnivač Općina Ilidža, koje su iz nadležnosti Pravobranilaštva, a isto ih ne može predvidjeti.

Imajući u vidu kontinuitet u pogledu preduzimanja procesnih i drugih mjera i radnji od strane Pravobranilaštva, što je vidljivo iz naprijed iznesenog, poštivanje principa ustavnosti i zakonitosti kroz ostvarivanje funkcija i zadataka koje proizilaze iz Zakona o pravobranilaštvu, i dalje će biti usmjerene na preduzimanju mjera i aktivnosti radi pravne zaštite imovine i imovinskih interesa općine koju zastupamo, saradnji sa drugim organima, kako iz oblasti pravosuđa, tako i drugih oblasti u cilju osiguranja najvećeg stepena pravne zaštite imovine i imovinskih interesa, afirmaciji svih oblika preventivne djelatnosti, kao što su sporazumno rješavanje spornih odnosa, sudjelovanje u radnim dogovorima sa svim organima u cilju što stručnijeg i efikasnijeg rada, osiguranje saradnje sa kantonalnim i federalnim organima i pravobranilaštvima na svim nivoima radi ujednačavanja prakse i zauzimanja stavova po istim ili sličnim pravnim pitanjima, preduzimanju aktivnosti na ukazivanju organima jedinica lokalne samouprave na uočene pojave i probleme sa štetnim posljedicama na imovini u posjedu ili vlasništvu, koja saznanja nam budu dostupna kroz rad napredmetima, kao i kroz podatke i obavještenja koja dostavljaju državni organi, preduzeća i druge pravne, odnosno fizičke osobe, radi sprečavanja istih, preduzeti aktivnosti evidencija o imovini općine koju zastupamo u saradnji sa svim organima kojima je povjereno korištenje takve imovine, nastaviti sa postupcima radi upisa stvarnih prava u korist općine, odnosno uknjižbi takvih prava u javnim evidencijama nekretnina kroz kontinuirano praćenje sudske prakse i nove zakonske regulative i slično.

U svom radu Pravobranilaštvo će kontinuirano raditi na zaštiti imovine i imovinskih interesa Općine, postupajući blagovremeno na razrješavanju slučajeva kroz razne inicijative i aktivnosti, te kroz saradnju sa drugim nadležnim organima i institucijama i kroz redovne postupke utvrđene zakonom.

**PRAVOBRANILAŠTVO
OPĆINE ILIDŽA**